

Dos dies després de la publicació de la carta pastoral dels bisbes de Bilbao, Sant Sebastià i Vitòria, 358 sacerdots de tot Euskal Herria signaven una declaració en favor dels principis democràtics fonamentals i per una Església basca. El document va ser ignorat deliberadament per la premsa estatal. EL TEMPS ofereix el text íntegre de la declaració.

Declaració de 358 sacerdots del País Basc

Església basca al País Basc

Des de la necessitat d'ajudar a les comunitats de les quals formem part com a sacerdots de les cinc diòcesis del País Basc [entès com a Euskal Herria, és a dir, la totalitat dels territoris i del poble basc] (Baiona, Bilbao, Pamplona-Tudela, Sant Sebastià i Vitòria), volem atestar en aquest escrit la nostra fe i l'esperança que ens anima en solidaritat amb el nostre Poble en aquests moments particularment difícils. Són temps marcats pel patiment generalitzat, sobretot en sectors confrontats i per fortes tensions en el camp socio-polític, recentment manifestades també en la vida de la comunitat cristiana a causa d'intervencions significatives que posen en dubte la nostra existència i la nostra consciència com a Poble així com els drets i obligacions que se'n deriven.

Característiques constitutives del País Basc

Sense que la seva enumeració suposi greuges comparatius o excloents d'altres comunitats de la mateixa dignitat, volem assenyalar, com a notes constitutives del Poble que denominem País Basc [Euskal Herria], una sèrie de característiques objectivables que configuren i especifiquen la seva identitat col·lectiva: cultura matriu pròpia, llengua original, història autònoma, implantació territorial, distints projectes de futur, institucions peculiars...

Però també reconeixem que la nostra realitat com a Poble conté greus oposicions i dolorosos conflictes polítics, socials, culturals, la qual cosa demanda resolucions que superin els enfrontaments, fi de to-

tes les violències i reconeixement dels drets individuals i col·lectius, sense excepció.

Considerem que assumir amb honradesa aquesta realitat i aquesta situació amb totes les seves exigències és imprescindible en l'anunci de l'evangeli en el nostre Poble. Pretendre evangelitzar ignorant, silenciament, posant en dubte, negant o combatent la identitat col·lectiva de la nostra comunitat humana basca, els seus conflictes i patiments contradiu el misteri de l'Encarnació de Déu i les seves conseqüències pel que fa a la cultura basca.

La consciència de Poble

No es pot negar que una part important d'aquest Poble, a més de les característiques objectives assenyalades, té la consciència explícita de ser una comunitat a la qual designa amb el nom de País Basc, Poble que es vincula radicalment a la seva llengua secular anomenda basca. Aquesta consciència es manifesta de múltiples formes i es va afirmant, desenvolupant i creixent cada dia, a pesar d'un entorn estatal poderosament hostil. Aquesta consciència és la que constitueix i sustenta al Poble com a tal; perquè cap llei o instància externa al mateix l'ha de negar o impedir, com recordava Joan Pau II:

“Una forma particularment greu de discriminació. Una de les formes més dramàtiques de discriminació consisteix a negar a grups ètnics i minories nacionals el dret fonamental a existir com a tals. Això es dona quan s'intenta suprimir o deportar, o també quan es pretén afeblir la seva identitat ètnica fins a fer-los irreconoscibles. Hom pot quedar-se en silenci davant crims tan greus con-

“Només els principis democràtics tenen legitimitat en una societat basada en els drets humans individuals i col·lectius”

tra la humanitat? Cap esforç no ha de ser considerat excessiu quan es tracta de posar fi a semblants aberracions, indignes de la persona humana" (Jornada Mundial de la Pau, 1999 – "El secret de la pau veritable resideix en el respecte dels drets humans").

Constatem que el despertar de Pobles petits i oprimits de la terra que reivindiquen el seu dret a existir i a no ser exterminats o diluïts per una globalització que els anul·la forma part d'un dels signes dels temps rellevants de la història actual de la Humanitat.

Creiem en un Evangeli que ens orienta cap a una anàlisi i solidaritat amb tots els Pobles minoritzats des de la perspectiva de la dignitat humana individual i col·lectiva, des de la situació dels pobres i oprimits, des de les majories populars i mai des dels poders establerts i els interessos dominants segons les orientacions del concili Vaticà II, que ens convida a compartir "els goigs i les esperances, les tristeses i les angoixes dels homes del nostre temps, sobretot dels pobres i de tots els que pateixen". (C. Past. Gaudium et spes, 1.)

Una societat plural i actualment enfrontada

Afirmem que només els principis democràtics tenen legitimitat en una societat basada en els drets humans individuals i col·lectius i en el respecte; la defensa i el desenvolupament d'aquests drets reforça la solució de les doloroses confrontacions que pateix la nostra societat i molts altres Pobles de la terra.

Som conscients també que no tots els ciutadans que viuen en les tres administracions polítiques actuals del País Basc s'autoconsideren pertanyents a una Nació/Poble diferenciat. Reivindiquem per això el dret i respecte a la pluralitat, a la llibertat d'opinió i decisió democràtica, a la igualtat en l'exercici dels drets humans, a la pertinença conscient a la comunitat nacional, cultural i lingüística que desitgin tots els sectors integrants del nostre Poble, inclosos els minoritaris i immigrants.

Aquest Poble nostre que, en una majoria significativa, té consciència clara de la seva identitat col·lectiva, i que anhela ardentment el seu reconeixement tant pels poders polítics vigents com per la mateixa Església, vol ser amo del seu futur i creiem que ho anirà reafirmant i reforçant amb noves empentes, a pesar de seguir trobant múltiples traves internes i exter-

“L’antidemocràtic i antiètic és entorpir, impedir o negar l’exercici d’aquest dret fonamental d’autodeterminació”

nes. Per això vam afirmar que l’única cosa que té legitimitat com a valor democràtic per determinar la seva destinació i configuració política com a Nació és la decisió conscient, lliure i democràtica dels membres d’aquest Poble. L’antidemocràtic i antiètic és entorpir, impedir o negar l’exercici d’aquest dret fonamental d’autodeterminació.

Al servei del nostre Poble

Com a sacerdots de l’Església al País Basc volem buscar el millor per al nostre Poble en comunió de vida i de recerca amb els cristians i cristianes, amb molts altres homes i dones de bona voluntat. Dins de la missió i de la urgència, sempre actual, d’anunciar la Bona Nova de Jesús, afirmem la nostra disposició de ser i col·laborar:

—com a servidors del nostre Poble i preferentment dels més marginats econòmicament, socialment i culturalment, promovent la justícia en els sectors més desfavorits,

—compartint els seus patiments, esperances i lluites i denunciant tot el que injustament obstaculitza el procés de major humanització,

—defensant i promovent tots els drets del nostre Poble com a via de superació dels conflictes i camí de la pau,

—celebrant amb tot el Poble de Déu l’acció alliberadora de Jesucrist, Messies i Senyor de la Història, en els camins d’un alliberament integral del nostre Poble, el País Basc,

—en la reivindicació i realització de l’Església basca, plenament integrada a la cultura del País Basc, administrativament i pastoralment unida en una Província Eclesiàstica Basca –tantes vegades sol·licitada–, en comunió amb l’Església universal.

Manifestem l’esperança compartida i la ferma convicció que la nostra Església obrirà avui camins d’una evangelització renovada guanyant en credibilitat des de la seva contribució positiva en la recerca de solucions a la greu situació que patim, com a signe eficaç de comunió i de pau.